

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Klasa VIII

1. W zakresie wymagań programowych uczeń:

- uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontakt, przynależności, uznania),
 - przedstawia zasady komunikowania się; wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji – kształtowania swojego wizerunku w nowym środowisku,
 - wymienia cechy grup społecznych; charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania; rozumie korzyści, jakie przynosi efektywna współpraca; zna różne formy współpracy w grupie i w nich uczestniczy,
 - podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; rozumie, że można i wie, jak można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub jak im się przeciwstawić,
 - rozumie, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz określa ich zalety i wady; stosuje optymalne sposoby rozwiązywania określonych konfliktów,
 - charakteryzuje rodzinę jako grupę społeczną i rozumie wpływ, jaki wywiera ona na dzieci; przedstawia prawa i obowiązki dzieci w rodzinie,
 - przedstawia katalog wartości ważnych dla niego i jego rodziny; rozumie, że systemy wartości mogą być różnorodne,
 - wyjaśnia, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe; wymienia główne źródła jego dochodów (z pracy, działalności gospodarczej, świadczenia społeczne),
 - wymienia kategorie wydatków gospodarstwa domowego; planuje jego budżet.
3. Szkoła i edukacja,
- przedstawia funkcje szkoły w systemie edukacji oraz strukturę polskiego systemu edukacyjnego,
 - charakteryzuje klasę szkolną, pozalekcyjne koło zainteresowań, życie szkolnej społeczności; rozumie, że współtworzy samorząd uczniowski i przedstawia formy jego działania; bierze udział w wyborach organów samorządu szkolnego,
 - wymienia prawa i obowiązki ucznia i nauczyciela; rozpoznaje przypadki naruszania praw uczniów oraz pracowników szkoły; przedstawia sposoby dochodzenia swoich praw przez uczniów,
 - rozumie, że godność człowieka wynika z różnych systemów moralnych; wyjaśnia, że jest ona źródłem powszechnych, przyrodzonych, nienaruszalnych i niezbywalnych wolności i praw człowieka; rozumie sformułowania preambuły Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka,
 - wykazuje różnice między prawami a wolnościami człowieka; wymienia prawa i wolności osobiste zawarte w Konstytucji RP; wie, które z nich nie mogą zostać ograniczone,
 - przedstawia prawa dzieci zapisane w Konwencji o Prawach Dziecka,
 - podaje przykłady działań Rzecznika Praw Dziecka; przedstawia cele działalności Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci,
 - wymienia prawa i wolności polityczne zawarte w Konstytucji RP; wykazuje, że dzięki nim człowiek może mieć wpływ na życie publiczne,
 - wykazuje, że prawa człowieka muszą być chronione; wie, jaką rolę pełni Rzecznik Praw Obywatelskich i podaje przykłady jego działań,

- przedstawia przykłady działań organizacji pozarządowych na rzecz ochrony praw człowieka; uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się zjawiskom braku tolerancji wobec różnych mniejszości,
- rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wie, jakie osoby i instytucje należy powiadomić w takich sytuacjach,
- przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wie, jak na nią reagować,
- wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw,
- przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontakcie z tymi służbami,
- rozumie, że współtworzy samorząd gminny i wymienia zadania tego samorządu; przedstawia główne źródła przychodów i kierunki wydatków w budżecie gminy,
- wymienia organy stanowiące i wykonawcze w gminie (mieście/ dzielnicy); przedstawia, jak są one wybierane i jak mogą zostać odwołane; podaje uprawnienia tych organów,
- podaje, kto pełni funkcje wójta/ burmistrza/ prezydenta miasta i przewodniczącego rady gminy/miasta; wyszukuje w mediach lokalnych informacje na temat publicznych działań osób pełniących funkcje w organach samorządu terytorialnego,
- przedstawia podstawowe informacje o swoim regionie, wydarzenia i postaci z jego dziejów; lokalizuje własne województwo i powiaty wchodzące w jego skład oraz pozostałe województwa,
- rozumie, że współtworzy samorząd powiatowy i wojewódzki oraz wymienia zadania tych samorządów,
- dowiadyuje się, w jakim wydziale starostwa powiatowego można załatwić wybrane sprawy; wypełnia wnioski o paszport (delegatura urzędu wojewódzkiego),
- wymienia organy stanowiące i wykonawcze samorządu powiatowego i wojewódzkiego; przedstawia, jak są one wybierane i jak mogą zostać odwołane; podaje zadania tych organów,
- wyjaśnia, co oznacza być Polakiem lub członkiem innej wspólnoty narodowej/ etnicznej oraz czym powinna przejawiać się postawa patriotyczna młodego i dorosłego człowieka,
- wyjaśnia, co łączy człowieka z ojczyzną – Polską i przedstawia te więzi na własnym przykładzie; wymienia konstytucyjne obowiązki obywatela; zna symbole Rzeczypospolitej Polskiej,
- wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę posługującą się językiem regionalnym oraz grupy migrantów (w tym uchodźców) i lokalizuje miejsca ich zwartego zamieszkiwania; przedstawia – za Konstytucją RP – prawa przysługujące etnicznym grupom mniejszościowym,
- wyjaśnia, czym obywatelstwo różni się od narodowości; rozumie, że poza nabyciem obywatelstwa z mocy prawa występuje możliwość uznania za obywatela polskiego oraz nadania obywatelstwa polskiego; uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/ etniczną, państwową/ obywatelską, europejską),
- rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu; uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się takim zjawiskom,
- wskazuje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego,
- przedstawia cele i formy działań organizacji pozarządowych (stowarzyszeń i fundacji) aktywnych w społeczności lokalnej i regionie; rozumie, że działalność tego typu prowadzi także do realizacji własnych potrzeb,

- przedstawia cele i przykłady działania samorządów zawodowych, związków zawodowych oraz organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce,
- wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy,
- przedstawia formy wpływania obywateli na decyzje władz samorządowych, przykłady realizacji lokalnych inicjatyw mieszkańców finansowanych z budżetów obywatelskich oraz przedsięwzięć podejmowanych przez młodzieżowe rady gminy/ miasta,
- wymienia zasady Kodeksu etycznego urzędnika administracji samorządowej; uzasadnia potrzebę przestrzegania zasad etycznych w życiu publicznym; rozpoznaje przejawy ich łamania i podaje skutki takich działań,
- przedstawia funkcje i rodzaje środków masowego przekazu; wyjaśnia znaczenie środków masowego przekazu dla wolności słowa,
- odróżnia informacje o faktach od komentarzy i opinii; wyjaśnia, na czym powinna polegać rzetelność dziennikarzy,
- przedstawia funkcje reklamy i krytycznie analizuje wybrany przekaz reklamowy,
- wskazuje cele kampanii społecznych; analizuje materiały z wybranej kampanii tego rodzaju,
- wykazuje znaczenie opinii publicznej; wyszukuje w internecie komunikaty z badań opinii publicznej oraz odczytuje i interpretuje proste wyniki takich badań,
- wymienia podstawowe cechy i funkcje państwa; wyjaśnia, czym zajmuje się władza państwowa,
- wyjaśnia zasadę suwerenności narodu; przedstawia sprawy, które mogą być poddane pod referendum; wymienia referenda ogólnokrajowe, których wyniki były wiążące oraz referenda lokalne we własnej społeczności, które były ważne,
- wyjaśnia zasadę przedstawicielstwa (demokracji pośredniej); przedstawia zasady wyborów do Sejmu RP i Senatu RP; wskazuje zasady działania i najważniejsze kompetencje izb parlamentu,
- wyjaśnia zasadę pluralizmu politycznego; wymienia partie polityczne, których przedstawiciele zasiadają w Sejmie RP oraz w organach stanowiących samorządu terytorialnego; rozumie, jaki jest cel działania partii politycznych, oraz, że konkurują one w życiu publicznym; wyszukuje informacji na temat działań wybranej partii (jej struktur regionalnych lub centralnych),
- wyjaśnia zasadę republikańskiej formy rządu; przedstawia sposób wyboru i podstawowe kompetencje Prezydenta RP; znajduje informacje o życiorysie politycznym osób pełniących ten urząd, które wybrano w wyborach powszechnych; wyszukuje w środkach masowego przekazu informacje o działaniach urzędującego Prezydenta RP.
- wyjaśnia zasadę państwa prawa, w tym niezależności sądów; wymienia nazwy sądów powszechnych i administracyjnych, wyjaśnia ten podział oraz zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego; odwiedza stronę internetową sądu rejonowego właściwego ze względu na swoje miejsce zamieszkania i wskazuje, w jakich sprawach sąd ten orzeka,
- wyjaśnia zasadę konstytucjonalizmu; podaje szczególne cechy konstytucji; wymienia rozdziały Konstytucji RP i znajduje w niej przepisy dotyczące wskazanej kwestii; podaje kompetencje Trybunału Konstytucyjnego RP w zakresie ochrony Konstytucji RP,
- wyjaśnia zasadę trójpodziału władzy; objaśnia konieczność poparcia większości sejmowej dla Rady Ministrów RP (bądź jej działań); przedstawia podstawowe kompetencje Rady Ministrów RP; znajduje informacje o życiorysie politycznym urzędującego oraz poprzedniego prezesa Rady Ministrów RP; wykazuje, że decyzje podejmowane w wybranym ministerstwie mają wpływ na życie jego rodziny,
- wymienia cele i przejawy działania Organizacji Narodów Zjednoczonych i Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego,
- wymienia cele działania Unii Europejskiej; znajduje informacje o życiorysie politycznym Ojców Europy oraz obywateli polskich pełniących ważne funkcje w instytucjach unijnych,

- przedstawia podstawowe korzyści związane z obecnością Polski w Unii Europejskiej dla pracowników i osób podróżujących; znajduje informacje o wykorzystaniu funduszy unijnych w swojej gminie lub swoim regionie,
- przedstawia działalność Polski w ONZ, UE i NATO,
- bierze udział w dyskusji dotyczącej wybranych problemów społecznych współczesnego świata; rozważa w jej trakcie propozycje działań w kierunku poprawy warunków życia innych ludzi na świecie.

2. W zakresie innych umiejętności uczniów:

- uzasadnia swoje wypowiedzi,
- rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji,
- stosuje optymalne sposoby rozwiązywania określonych konfliktów,
- bierze udział w wyborach organów samorządu szkolnego,
- uczestniczy w projektach zespołowych: na temat oczekiwanych kompetencji wybranych kategorii społeczno-zawodowych i ich miejsca na rynku pracy; na temat tradycji i zwyczajów swojej społeczności regionalnej; na temat swojej gminy, wydarzeń i postaci z jej dziejów,
- planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy,
- odwiedza urząd gminy (miasta/ dzielnicy); dowiadyuje się, w jakim wydziale można załatwić wybrane sprawy; wie o możliwościach załatwienia spraw poprzez e-urząd,
- wypełnia urzędowe formularze,
- rozpoznaje problemy społeczne swojej społeczności lokalnej; bierze udział w debacie klasowej dotyczącej tych problemów,
- wyszukuje w mediach wiadomości na wskazany temat,
- prawidłowo stosuje nowe pojęcia,
- wykorzystuje swoją wiedzę do oceny wydarzeń życia publicznego.

II. Kryteria oceniania

1. Stopień celujący.

Uczeń wyróżnia się szeroką, samodzielnie zdobytą wiedzą wybiegającą poza program nauczania, korzysta z różnych źródeł wiadomości; wypowiedzi ustne i pisemne są wzorowe pod względem językowym; zna terminologię przedmiotową i swobodnie się nią posługuje; świetnie orientuje się w lokalnej sytuacji; wykazuje inicjatywę w poszukiwaniu informacji w urzędach publicznych; stosuje wszelkie kanony dobrej dyskusji; samodzielnie interpretuje przepisy, śmiało wypowiada własne, nawet kontrowersyjne opinie i sądy oraz potrafi je przekonująco uzasadnić; bierze udział w konkursach i osiąga najwyższe sukcesy; aktywnie angażuje się w przygotowanie uroczystości o charakterze patriotyczno-historycznym; angażuje się w realizację projektów w ramach wiedzy o społeczeństwie.

2. Stopień bardzo dobry.

Uczeń opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania; sprawnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy; rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię; aktywnie uczestniczy w lekcjach; umie współpracować w grupie; samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i poza nią; zna kompetencje lokalnych urzędów i instytucji; bierze udział w konkursach, w których dochodzi do najwyższych etapów.

3. Stopień dobry.

Uczeń nie opanował całego programu nauczania, ale jego braki nie są zbyt duże; rozumie podstawowe reguły i procedury życia politycznego i gospodarczego; poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji; stara się być systematyczny w swojej pracy; wypowiada się prostym językiem; bierze udział w konkursach.

4. Stopień dostateczny.

Wiedza ucznia jest wyrywkowa i fragmentaryczna; wypowiedzi ustne i pisemne cechują się licznymi błędami językowymi; pod kierunkiem nauczyciela wykonuje proste zadania; ma problemy z interpretacją przepisów; wie, że w każdym mieście znajdują się urzędy, lecz nie kojarzy, jakie sprawy można w nich załatwić; na lekcjach jest mało aktywny; czasami nie odrabia prac domowych.

5. Stopień dopuszczający.

Uczeń ma duże braki w zakresie wiedzy; ma problemy z wypełnieniem druków urzędowych; fatalnie wypowiada się pod względem językowym i czyni to tylko wówczas, gdy otrzyma wyraźne polecenie od nauczyciela; zna tylko najważniejsze pojęcia, choć uczy się definicji pojęć; zeszyt prowadzi niestarannie; często nie odrabia prac domowych.

6. Stopień niedostateczny.

Uczeń ma duże braki w zakresie wiedzy; nie potrafi, nawet przy pomocy nauczyciela, korzystać z prostych środków dydaktycznych; nie zna podstawowej terminologii przedmiotu; na lekcjach jest bierny; nie zna instytucji życia publicznego; nie wykazuje godnej postawy wobec symboli narodowych podczas uroczystości szkolnych i państwowych; zeszyt prowadzi niestarannie i ma w nim liczne braki; nagminnie nie odrabia prac domowych; unika realizowania projektów w ramach wiedzy o społeczeństwie.

III. Technika sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia**1. Kontrola ustna:**

- zadawanie pytań podczas lekcji,
- pytania powtórzeniowe (utrwalające i kontrolujące),
- kontrola ustna bieżąca (niezapowiadana) obejmować może materiał trzech ostatnich lekcji,
- wykonywanie określonych ćwiczeń.

2. Kontrola pisemna:**3.**

- **kartkówka;**
 - bez zapowiedzi,
 - z 3 ostatnich lekcji,
 - do 20 min. maksymalnie,
 - piszą ją uczniowie obecni, którzy nie zgłosili nieprzygotowania i nie są zwolnieni z odpowiedzi ustnej lub pisemnej w związku z przyjściem do szkoły po długotrwałej nieobecności usprawiedliwionej (min. 1 tydzień),
 - nauczyciel jest zobowiązany oddać sprawdzoną kartkówkę w ciągu tygodnia swojej obecności,
 - kartkówka jest udostępniana do wglądu rodziców na ich prośbę,
 - uczeń nie ma możliwości poprawy oceny z kartkówki,

- **sprawdzian:**

- tydzień wcześniej zapowiedziany ze ściśle określonej partii materiału,
- jeśli nauczyciel jest nieobecny w dniu zapowiedzianego sprawdzianu, może przeprowadzić go w najbliższym terminie bez konieczności zapowiadania; sprawdzian nie jest wtedy wliczany do maksymalnej liczby (trzech) sprawdzianów w tygodniu i (jednego) w danym dniu,
- poprzedzony jest powtórzeniem,
- planowane są przynajmniej 4 sprawdziany w ciągu roku szkolnego,
- nauczyciel zobowiązany jest oddać sprawdzian w ciągu 2 tygodni swojej obecności,
- sprawdzian jest obowiązkowy i w razie nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń zalicza go w formie pisemnej na najbliższej lekcji, na której jest obecny, po sprawdzianie; w razie nieobecności usprawiedliwionej uczeń osobiście umawia się z nauczycielem co do terminu i formy zaliczenia sprawdzianu (drugi termin),
- osoby, zaliczające sprawdzian w drugim terminie, obowiązują ten sam zakres materiału co w pierwszym terminie, ale forma i pytania mogą być zmienione przez nauczyciela,
- uczeń ma prawo poprawić stopień niedostateczny, dopuszczający i dostateczny ze sprawdzianu w terminie 1 tygodnia po oddaniu sprawdzianu w formie ustalonej przez nauczyciela, może to uczynić na zajęciach obowiązkowych lub zajęciach dodatkowych np.. na zespole wyrównawczym,
- sprawdzian jest udostępniony do wglądu rodziców na ich prośbę,

- **test osiągnięć (wystandaryzowany):**

- zapowiedziany, lecz nie jest poprzedzony powtórzeniem,
- ze ściśle określonej partii materiału (może służyć badaniu wyników nauczania),
- jest obowiązkowy, lecz piszą go osoby obecne (nauczyciel może wymagać od uczniów nieobecnych zaliczenia testu w formie ustnej zgodnie z procedurą w sprawdzianach),
- uczeń nie ma możliwości poprawienia oceny z testu,

- **sprawdzian (test) wiadomości i umiejętności;**

- jest przeprowadzany dla uczniów wnioskujących o ustalenie wyższej niż przewidywana rocznej oceny,
- forma pisemna, trwa 60 min,
- obejmuje wymagania na wnioskowaną przez ucznia lub jego rodziców roczną ocenę z przedmiotu i polega na podsumowaniu wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawach programowych w danym roku szkolnym,

4. Praca domowa:

- **obowiązkowa;**

- w formie pisemnej, ustnej lub projektu,
- można 1 raz w ciągu półrocza zgłosić brak pracy domowej (w ramach 1 możliwości zgłoszenia nieprzygotowania),
- w razie niezgłoszenia braku pracy domowej uczeń otrzymuje stopień niedostateczny,
- jeżeli uczeń wykona pracę domową, ale niezgodnie z poleceniem nauczyciela nie otrzymuje stopnia, lecz wskazania nauczyciela, gdzie i jaki błąd popełnił, jest więc zobowiązany wykonać ją powtórnie (tym razem bez względu jak uczeń ją wykona może otrzymać stosowny stopień),
- każda obowiązkowa praca domowa musi być odrobiona lub uzupełniona,
- brak zeszytu przy zadanej pisemnej pracy domowej równa się brakowi pracy domowej,

- **dla chętnych;**

- może być w każdej formie (nawet w postaci aktywności pozalekcyjnej),
- uczeń nie musi jej odrabiać,
- uczeń nie może z tego typu pracy domowej otrzymać stopni: niedostateczny i dopuszczający (chyba, że tego sobie życzy).

5. Kontrola aktywności:

- podczas każdej lekcji uczeń może otrzymać „+”, które przelicza się na oceny (7 „+” stopień celujący; 5 „+” stopień bardzo dobry; 4 „+” stopień dobry; 3 „+” stopień dostateczny),
- plusiki mogą, ale nie muszą być zamieniane na stopnie,
- samo uczestnictwo (nie ważne są osiągnięcia) w konkursach wewnątrzszkolnych i pozaszkolnych będzie nagradzane plusikiem,
- uczestnictwo w ostatnim etapie konkursu szkolnego będzie nagrodzone dwoma plusikami,
- osiągnięcie pierwszego miejsca w ostatnim etapie konkursu szkolnego lub uczestnictwo w rejonowym etapie konkursu pozaszkolnego będzie nagrodzone stopniem bardzo dobry,
- uczestnictwo w najwyższym etapie konkursu pozaszkolnego będzie nagradzane stopniem celujący,
- uzyskanie pierwszego miejsca najwyższego etapu pozaszkolnego konkursu przedmiotowego daje uczniowi celującą ocenę klasyfikacyjną roczną z wiedzy o społeczeństwie,
- uczeń może być nagrodzony plusikami za wykonanie pomocy naukowych (w zależności od wkładu pracy i materiałów, jakości oraz przydatności uczeń może otrzymać od jednego do czterech plusików za wykonanie pomocy naukowej),
- aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych będzie nagradzany stopniami (w zależności od wkładu pracy mogą być to różne stopnie, nie niższe jednak niż dobry).

6. Kontrola zeszytów:

- wszelkie braki należy uzupełnić,
- jeżeli uczeń był nieobecny w sposób ciągły dłużej niż 3 tygodnie i usprawiedliwił nieobecność uzgadnia z nauczycielem czy i ile lekcji musi uzupełnić,
- nauczyciel może sprawdzić i ocenić zeszyt przedmiotowy (zwraca się uwagę na systematyczne prowadzenie, obowiązkowe prace domowe, estetykę, błędy, daty, numery lekcji itp.).

7. Nieprzygotowania:

- dopuszcza się jedną możliwość nieprzygotowania w półroczu,
- osoby, które nie zgłosiły na początku lekcji nieprzygotowania i zostały poproszone do odpowiedzi otrzymują stopień niedostateczny (nie mogą wówczas skorzystać z kropki),
- jeśli nauczyciel zaczął przeprowadzać kartkówkę, a uczeń wcześniej nie zgłosił nieprzygotowania, pisze ją,
- za nieprzygotowanie uważa się brak obowiązkowej pracy domowej lub brak gotowości do kontroli ustnej bądź pisemnej,
- uczeń po dłuższej nieobecności (minimum tydzień) ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (w ciągu pierwszych trzech dni po nieobecności) bez konsekwencji wykorzystania „kredytu”; ma jednocześnie obowiązek uzupełnić zaległości w ciągu kolejnego tygodnia,
- nie przyjmuje się zgłoszenia nieprzygotowania w dniu sprawdzianu lub testu za wyjątkiem tych osób, które przyszły na lekcję bezpośrednio po długotrwałej chorobie (min. 1 tydzień), te osoby zaliczają sprawdzian zgodnie z procedurą osób zaliczających w II terminie,
- nauczyciel nie ma obowiązku przypominania uczniom czy możliwość nieprzygotowania została przez nich wykorzystana.

8. Częstotliwość oceniania:

- za podstawę do wystawienia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej przyjmuje się przynajmniej cztery oceny, o ile frekwencja ucznia umożliwi to,
- średnia ocen cząstkowych nie jest podstawą wystawienia śródrocznej i rocznej oceny z wiedzy o społeczeństwie.

9. Zasady stosowania „+” i „-” przy ocenach:

- „+” oznacza osiągnięcia ucznia bliższe wyższej kategorii wymagań,
- „-” oznacza osiągnięcia ucznia bliższe niższej kategorii wymagań,
- znaków powyższych nie stawia się przy stopniach: celujący i niedostateczny.

10. Ocenianie testów i sprawdzianów:

niedostateczny	– do 29,9 %	maksymalnej liczby punktów
dopuszczający	– od 30 %	do 49,9 % maksymalnej liczby punktów
dostateczny	– od 50 %	do 70,9 % maksymalnej liczby punktów
dobry	– od 71 %	do 86,9 % maksymalnej liczby punktów
bardzo dobry	– od 87 %	do 95,6 % maksymalnej liczby punktów
celujący	– od 96%	do 100 % punktów

Górna granica przedziału procentowego/punktowego umożliwia wystawienie oceny z plusem, a dolna – oceny z minusem.

11. Tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z wiedzy o społeczeństwie:

- nauczyciel ma obowiązek poinformować ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej, w przypadku oceny niedostatecznej jest to miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej,
- informacja o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej jest przekazywana uczniowi w postaci ustnej, podczas lekcji; wpisu do dziennika lekcyjnego,
- warunkiem uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z wiedzy o społeczeństwie jest złożenie przez ucznia lub rodziców/prawnych opiekunów wniosku do dyrektora w terminie 7 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego ocenie,
- uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień,
- we wniosku uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) określają ocenę, o jaką uczeń się ubiega,
- nauczyciel w terminie 2 dni pisemnie określa zakres materiału oraz konieczne wymagania do uzyskania oceny wskazanej przez ucznia we wniosku z określeniem terminów, w jakich uczeń winien wykazać się znajomością materiału, nie później jednak niż 3 dni przed rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej (konkretną datę ustala nauczyciel, może to być kolejny dzień po przekazaniu uczniowi zakresu materiału oraz koniecznych wymagań),
- uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) winni podpisać otrzymaną od nauczyciela informację, jej kopię przechowuje się w dokumentacji do ukończenia lub opuszczenia przez ucznia szkoły,
- uczeń wykazuje się wiedzą w formie pisemnego zróżnicowanego testu trwającego 60 min.,
- prawo do ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana nie przysługuje uczniom, którzy;
 - a) w ciągu roku szkolnego przynajmniej z dwóch prac klasowych, sprawdzianów uzyskali oceny o 2 stopnie niższe od ocen, o które się ubiegają,

- b) nie wykorzystali możliwości gwarantowanej przez PSO poprawienia stopnia (niedostateczny, dopuszczający lub dostateczny) otrzymanego ze sprawdzianu lub pracy klasowej (lub go nie poprawili),
- c) nie pisali wszystkich prac klasowych lub sprawdzianów,
- d) mają frekwencję niższą niż 80% na zajęciach z danego przedmiotu (z wyjątkiem długotrwałej choroby),
- e) mają nieusprawiedliwione nieobecności na danych zajęciach,
- uczeń uzyskuje wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną, o którą się ubiegał we wniosku, jeśli wykaże się odpowiednią wiedzą i umiejętnościami w formie i terminie uzgodnionym z nauczycielem,
- niezależnie od omówionego trybu i warunków uzyskiwania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych uczeń może uzyskać wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną, jeśli spełnił kryteria na daną ocenę do terminu klasyfikacji rocznej,
- niezależnie od omówionego trybu i warunków uzyskiwania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych uczeń może uzyskać wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną, jeśli spełnił kryteria na daną ocenę do terminu klasyfikacji rocznej.

12. Ustalenia końcowe:

- nie ocenia się ucznia negatywnie w dniu powrotu do szkoły po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności; cenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia,
- nie ocenia się negatywnie ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej (wypadek, śmierć bliskiej osoby i inne przyczyny niezależne od woli ucznia); ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia
- uczeń może nie być klasyfikowany z wiedzy o społeczeństwie, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania (szczegółowe ustalenia w Statucie Szkoły),
- uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora gimnazjum, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z wiedzy o społeczeństwie została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny (szczegółowe ustalenia w Statucie Szkoły),
- uczeń, który w wyniku rocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niedostateczną z wiedzy o społeczeństwie, może zdawać egzamin poprawkowy (szczegółowe ustalenia w Statucie Szkoły),
- nauczyciel dostosowuje wymogi do uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się na podstawie wyraźnych zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej dotyczących wiedzy o społeczeństwie,
- projekty realizowane na lekcjach wiedzy o społeczeństwie mogą, ale nie muszą być realizowane w ramach projektu edukacyjnego,
- nauczyciel może być opiekunem projektu edukacyjnego, ale nie musi (jeśli już ma określoną grupę realizującą projekt, następnym uczniom może odmówić pełnienia funkcji opiekuna projektu),
- na wniosek ucznia bądź jego rodziców/prawnych opiekunów nauczyciel podaje ustne uzasadnienie bieżącej lub proponowanej oceny rocznej z przedmiotu (w ciągu 7 dni, które ma na przygotowanie uzasadnienia),
- wszystkie inne okoliczności nie ujęte w PZO są regulowane przez Statut Szkoły.